

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de LEGE privind recunoașterea performanței de excelență în educație și instituirea unor forme de sprijin pentru olimpicii internaționali și cadrele didactice care i-au pregăti

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect instituirea unui cadru normativ de recunoaștere și stimulare a performanței educaționale de nivel internațional, prin acordarea unor forme de sprijin material olimpicii internaționali din educație, precum și cadrelor didactice care au contribuit în mod direct la formarea acestora.

România dispune de un capital intelectual remarcabil, confirmat de rezultatele obținute de elevi și studenți la olimpiadele școlare internaționale. Cu toate acestea, sistemul juridic național nu oferă, în prezent, un mecanism adecvat de recunoaștere pe termen mediu și lung a acestor performanțe, nici pentru beneficiarii direcți, nici pentru cadrele didactice care le fac posibile. Această lacună normativă contribuie atât la exodul elitelor tinere, cât și la demotivarea profesorilor performanți, ale căror eforturi suplimentare depășesc adesea cadrul obligațiilor profesionale obișnuite.

Dreptul comparat oferă exemple de state care tratează excelența educațională ca interes strategic național, instituind forme de rentă viageră, indemnizații permanente sau mecanisme echivalente, atât pentru olimpici, cât și, în mod implicit sau explicit, pentru mentorii acestora. Ungaria constituie un precedent european de referință, prin instituirea unor indemnizații permanente pentru olimpicii internaționali, într-un cadru normativ care recunoaște explicit rolul profesorului ca factor determinant al performanței. China și Coreea de Sud, deși utilizează instrumente juridice diferite, asigură sprijin financiar de durată olimpicii educaționali și creează mecanisme stabile de recompensare și promovare profesională pentru cadrele didactice care formează elite academice.

Israel, olimpici primesc sprijin financiar de durată, integrare preferențială în cercetare, armată, tehnologie.

În dreptul intern, statul român a consacrat deja principiul recompensării performanței de excelență prin instituirea rentei viagere pentru sportivii olimpici, recunoscând caracterul limitat în timp al carierei sportive și sacrificiile personale asociate acesteia. Prin contrast, performanța educațională de nivel olimpic se manifestă punctual, de regulă prin una sau două participări la competiții internaționale, în perioada liceală sau universitară, însă presupune un proces de formare îndelungat, în care profesorul are un rol determinant. Lipsa recunoașterii acestui efort didactic creează un dezechilibru normativ și o inechitate între domenii de excelență comparabile ca importanță pentru interesul public.

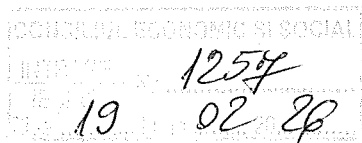
Prezenta inițiativă legislativă propune, fie o rentă de merit cu durată determinată, fie facilități fiscale limitate în timp, condiționate de cetățenie și domiciliu în România, atât pentru olimpicii internaționali, cât și pentru cadrele didactice coordonatoare.

Prin recunoașterea explicită a profesorilor care pregătesc olimpici internaționali, statul român afirmă rolul educației ca pilon strategic al dezvoltării naționale și transmite un mesaj de respect față de vocația didactică de excelență. Legea nu recompensează doar rezultatul final, ci întregul proces formativ care stă la baza performanței, consolidând prestigiul școlii românești și capacitatea acesteia de a genera elite intelectuale competitive la nivel global.

Inițiator,

Deputat

Ștefan Alexandru Băișanu

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

LEGE

Parlamentul României adoptă prezenta

LEGE

privind recunoașterea performanței de excelență în educație și instituirea unor
forme de sprijin pentru olimpicii internaționali și cadrele didactice care i-au
pregătit

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1 Scopul legii

Prezenta lege are ca scop recunoașterea și stimularea performanței educaționale de nivel internațional, prin instituirea unor măsuri de sprijin material pentru elevii și studenții care au obținut rezultate de excelență la olimpiadele școlare internaționale, precum și pentru cadrele didactice care au contribuit în mod direct și esențial la formarea acestora.

Art. 2 Definiții

În sensul prezentei legi:

a) prin olimpici internaționali se înțelege elevii sau studenții care au obținut medalii de aur, argint sau bronz ori mențiuni speciale la olimpiadele școlare internaționale recunoscute de Ministerul Educației;

b) prin cadre didactice coordonatoare se înțelege profesorii care au pregătit în mod direct olimpicii internaționali, conform evidențelor oficiale ale Ministerului Educației.

Art. 3 Beneficiari și condiții

(1) Beneficiază de măsurile prevăzute de prezenta lege olimpicii internaționali care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dețin cetățenia română;
- b) au domiciliul stabil în România la data solicitării și pe întreaga durată a acordării beneficiilor;
- c) nu au fost condamnați definitiv pentru infracțiuni săvârșite cu intenție,
- e) beneficiarul nu deține și nu derulează un contract individual de muncă încheiat cu un angajator din afara României.

(2) Cadrele didactice coordonatoare beneficiază de măsurile prevăzute de prezenta lege dacă își desfășoară activitatea în cadrul sistemului național de învățământ și au domiciliul în România.

Art. 4 Formele de sprijin pentru olimpicii internaționali

(1) Olimpicii internaționali pot opta, în condițiile prezentei legi, pentru una dintre următoarele forme de sprijin:

- a) acordarea unei rente de merit cu durată determinată;
- b) acordarea unor facilități fiscale.

(2) Opțiunea este exprimată în scris și este irevocabilă pe durata aplicării formei de sprijin alese.

Art. 5 Renta de merit pentru olimpicii internaționali

(1) Renta de merit se acordă pe o perioadă de maximum 10 ani consecutivi, începând cu anul următor obținerii rezultatului sau, după caz, de la data împlinirii vârstei de 18 ani.

(2) Cuantumul rentei de merit se stabilește după cum urmează:

- a) medalie de aur – până la 50% din salariul mediu brut pe economie;
- b) medalie de argint – până la 35% din salariul mediu brut pe economie;
- c) medalie de bronz sau mențiune specială – până la 20% din salariul mediu brut pe economie.

(3) Dreptul la rentă se suspendă de drept pe durata pierderii domiciliului în România.

Art. 6 Facilități fiscale pentru olimpicii internaționali

(1) Olimpici internaționali care optează pentru facilități fiscale pot beneficia, pe o perioadă de maximum 10 ani, de:

- a) acordarea scutirii integrale de impozit pentru clădirile și terenurile aflate în proprietate personală, aferente unei singure locuințe, precum și pentru un singur autoturism aflat în proprietatea contribuabilului,

Art. 7 Sprijin pentru cadrele didactice coordonatoare

(1) Cadrelor didactice care au pregătit olimpici internaționali li se aplică, în mod corespunzător, drepturile recunoscute olimpicilor potrivit art. 5 alin. (2) și (3).

Art. 8 Autoritatea competentă

Ministerul Educației, în colaborare cu Ministerul Finanțelor, elaborează normele metodologice de aplicare a prezentei legi în termen de 60 de zile de la publicare.

Art. 9 Finanțare

Sumele necesare aplicării prezentei legi se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, fără afectarea finanțării de bază a unităților de învățământ.

Art. 10 Dispoziții finale

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN GRINDEANU

PREȘEDINTELE
SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN